

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2017

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entàth Desvolopament
e ara Promocion de'th Naut Pirenèu e Aran*

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2017

Generalitat de Catalunya
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
www.idapa.cat

Col·lecció: Memòries
Correcció: IDAPA

Fotografies: Fons propi
Dipòsit Legal:

Sumari sintètic

5	Presentació
6	1. Estructura, organització i mitjans
7	1.1 Missió
8	1.2 Funcions
9	1.3 Estructura, organigrama i seus
13	1.4 Pressupost
15	1.5 Personal
16	2. Actuacions i activitats realitzades
17	2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
20	2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
28	2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
30	2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
32	2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
34	2.6 Assistència a jornades i cursos de formació
36	2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
37	2.8 Normativa, convenis i adhesions

Presentació

En tant que president de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, vull expressar el meu compromís que aquest ens continuï sent un instrument útil i tangible de dinamització de les comarques pirinenques i també un espai d'interlocució entre el territori i el Govern de Catalunya.

Vull destacar la voluntat d'avançar en el procés de revisió de la Llei de muntanya, un element clau per al redreçament dels territoris de muntanya, i també, el suport a l'IDAPA, al seu equip i a la tasca que desenvolupa. En aquest sentit, l'Institut ha augmentat el seu pressupost fins 1 M€ que li ha permès consolidar tres línies de treball: ajuts, iniciatives conjuntes de promoció econòmica i projectes de desenvolupament territorial.

A nivell departamental vull destacar una línia d'actuació centrada en la millora dels accessos als nuclis de població de les 10 comarques de muntanya. Es tracta d'un programa que vincula fons dels departaments d'Agricultura, Governació i Territori i Sostenibilitat, que tindrà una dotació propera als 3,5 M€ per enguany del nostre departament i que per les anualitats 2008-10 serà global d'uns 29 M€ per al conjunt d'aquestes comarques.

Vull informar també de l'estat de tramitació de dos lleis directament relacionades amb el departament. D'una banda la Llei de Patrimoni Natural i Biodiversitat, que ja ha passat al Parlament per a ser debatuda, i de l'altra la Llei de Territori, que està tenint una tramitació més lenta.

La dinamització de l'economia és l'eix prioritari d'actuació de l'Institut, per tal de crear riquesa, fixar la població i afavorir dinàmiques de creixement com les de la resta del territori. A la convocatòria de subvencions destinades a activitats de formació, foment del patrimoni cultural i desenvolupament local, s'han sumat altres projectes de suport a l'ocupació com el programa SOM Pirineu, que preveu constituir una xarxa d'agents públics i privats per fomentar aspectes com la formació i l'assessorament empresarial. També s'han executat accions de suport als diferents sectors, amb una clara estratègia de dinamització territorial, amb diferents fórmules de cooperació, formant part de la Marca Pirineus, donant suport a la Xarxa de museus i equipaments patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, o assumint la coordinació de diferents taules de treball en diferents àmbits tan diversos com poden ser la de senderisme, la del turisme rural o la de la comunitat educativa del territori pirinenc.

Vull tancar aquesta presentació convidant-vos a conèixer la feina feta per l'Institut durant el 2017, reiterant el compromís del Departament amb aquest organisme tan rellevant per al desenvolupament econòmic i territorial de les comarques pirinenques, i manifestar-vos la voluntat d'avançar en l'elaboració d'una nova Llei de muntanya.

Josep Rull Andreu

Conseller de Territori i Sostenibilitat
President de l'Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

1

Estructura, organització i mitjans

- 1.1 Missió**
- 1.2 Funcions**
- 1.3 Estructura, organigrama i seus**
- 1.4 Pressupost**
- 1.5 Personal**

Missió

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és un organisme autònom de caràcter administratiu de la Generalitat de Catalunya, creat mitjançant la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

La missió de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és impulsar el desenvolupament socioeconòmic integral de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, i contribuir al desplegament de les polítiques de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya, i especialment del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Visió

Esdevenir el referent al territori de l'alt Pirineu i Aran en l'àmbit de la promoció dels recursos naturals, culturals, turístics i patrimonials, el suport als projectes de dinamització econòmica i el reforçament de la identitat pirinenca per tal de contribuir al seu desenvolupament econòmic i territorial.

Funcions

Segons el que determina l'article 3 de la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, les seves funcions bàsiques són:

- a. Defensar els interessos de la població de l'Alt Pirineu i Aran.
- b. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat, de l'Alt Pirineu i Aran, que integrin o potenciïn les actuacions que s'hi fan i que afavoreixin la coordinació de les administracions que hi actuen.
- c. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per conèixer millor la realitat i les perspectives de l'Alt Pirineu i Aran.
- d. Impulsar les accions de defensa dels ecosistemes naturals de l'Alt Pirineu i Aran i la sensibilització, la divulgació i l'educació ambientals.
- e. Adoptar mesures per impulsar el desenvolupament dels diferents sectors d'activitat de l'Alt Pirineu i Aran.
- f. Participar en l'elaboració de les disposicions legals o reglamentàries que afectin l'Alt Pirineu i Aran, a requeriment del Parlament o del Govern, especialment pel que fa a les matèries relacionades amb la revitalització del sector ramader, agrícola i forestal, la promoció industrial i artesanal, el desenvolupament turístic i la promoció ambiental.
- g. Participar en l'elaboració i l'avaluació dels plans territorials i dels plans comarcals de muntanya que afectin l'Alt Pirineu i Aran, d'acord amb les autoritats sectorials competents.
- h. Impulsar la participació d'entitats, públiques i privades, en l'elaboració de propostes sobre l'aprofitament de recursos o la planificació sectorial de l'Alt Pirineu i Aran.
- i. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- j. Impulsar la programació, la gestió i la informació de les actuacions especials per a la muntanya de la Unió Europea.
- k. Impulsar polítiques sostenibles de desenvolupament demogràfic i cohesió social, que garanteixin infraestructures culturals i d'ensenyament presencial i a distància.
- l. Promoure infraestructures tecnològiques adaptades al medi que afavoreixin la implantació dels serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació i el desenvolupament del teletreball.
- m. Promoure la creació de la marca de qualitat Pirineus per a productes agraris i turístics i elaborar-ne les normes de qualitat.
- n. Impulsar la creació d'una xarxa de comunicació de ràdio i televisió de l'Alt Pirineu i Aran.
- o. Fer el seguiment de les accions que el mateix Institut acordi, impulsar-les i informar-ne el Govern.
- p. Qualsevol altra funció que ajudi a assolir el desenvolupament integral i sostenible de l'Alt Pirineu i Aran.

Estructura, organigrama i seus

Composició del Consell Rector a 31 de desembre de 2017

President

Conseller de Territori
i Sostenibilitat
Hble. Sr. Josep Rull Andreu

Adjunt a la presidència per al
territori de l'Aran
Síndic del Conselh Generau
d'Aran
Sr. Carlos Barrera Sánchez

Vicepresident primer

Representant del Consell
Comarcal del Pallars Sobirà
Sr. Llätzer Sibís Goset

Vicepresident segon

Director General de Polítiques
de Muntanya del Departament
de Territori i Sostenibilitat
Sr. Albert Alins Abad

Vocals en representació dels grups parlamentaris:

Grup Parlamentari Socialista
Sr. Víctor Orrit Ambrosio
(fins 12/03/17)
Sra. Silvia Romero Galera

Grup Parlamentari Popular
Sr. Xavier Esteve Bach

Grup Parlamentari Catalunya
Sí que es Pot
Sr. Antoni Viñals Membrive

Grup Parlamentari Ciutadans
Sr. Xavier Rivas Escamilla

Grup Parlamentari de
Candidatura d'Unitat Popular-
Crida Constituent (CUP-CC)
**Sr. Guillem Campreciós
Salas**

Grup Parlamentari JuntsXSI
Pendent de nomenar

Vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:

Departament de la
Vicepresidència i d'Economia i
Hisenda - Delegada Territorial
a l'Alt Pirineu i Aran
Sra. Rosa Amorós Capdevila

Departament de Territori i
Sostenibilitat - Directora
territorial
**Sra. Maria Dolors Tella
Albareda**

Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i
Alimentació - Director territorial
Sr. Ferran de Noguera Betriu

Departament d'Empresa i
Coneixement - Director
territorial
Sr. Octavi Miarnau Roca
(fins 15/07/17)
Sr. Ramon Alturo Lloan

Vocals en representació dels ens locals:

Representant del Conselh
Generau d'Aran
Sr. José Antonio Boya Quintana

President del Consell Comarcal
de l'Alta Ribagorça
Sr. Josep Lluís Farrero Moyes

Representant del Consell
Comarcal de l'Alta Ribagorça i
alcalde de Pont de Suert
**Sr. Josep Antoni Troguet
Ballarín**

President del Consell Comarcal
de l'Alt Urgell
Sr. Jesús Fierro Rugall

Representant del Consell
Comarcal de l'Alt Urgell, alcalde
de La Seu d'Urgell i diputat al
Parlament de Catalunya
Sr. Albert Batalla Siscart

President del Consell Comarcal
de la Cerdanya
Sr. Ramon Moliner Serra

Alcalde de Puigcerdà,
representant del Consell
Comarcal de Cerdanya i diputat
provincial a la Diputació de Girona
Sr. Albert Piñeira i Brosel

President del Consell Comarcal
del Pallars Jussà i alcalde d'Isona
Sr. Constante Aranda Farrero

Representant del Consell
Comarcal del Pallars Jussà,
alcalde de Tremp i diputat
provincial a la Diputació de Lleida
Sr. Joan Ubach Isanta

President del Consell Comarcal
del Pallars Sobirà
Sr. Carlos L. Isus Castellarnau

Secretari

Director de l'Institut
Sr. Pere Porta Colom

Durant el 2017 es van celebrar dues sessions ordinàries del Consell Rector, l'òrgan col·legiat de govern i de direcció de l'Institut.

29è Consell Rector, sessió plenària 1/2017, celebrada a Puigcerdà, el dia 12 de gener de 2017, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la darrera sessió del Consell Rector, corresponent a la sessió 1/2016, de 29 de juliol de 2016
2. Donar suport al Pla de treball pel 2017 de l'Institut
3. Donar suport a la proposta de calendari de treball per a la renovació de la llei de muntanya

30è Consell Rector, sessió plenària 2/2017, celebrada a Puigcerdà, el dia 18 de juliol de 2017 va acordar:

1. Aprovar l'acta de la sessió XXIX del consell Rector, feta a Puigcerdà el 12 de gener de 2017.
2. Ratificar el senyor Ramon Alturo i la senyora Silvia Romero com a nous membres del Consell Rector.
3. Donar suport a diferents programes del Pla de treball del 2017, destacant els de la Taula de camins, la Taula territorial d'empresa, empenedoria, economia social i cooperatives i el Grup de cultura i patrimoni de l'Alt Pirineu i Aran.
4. Donar suport a la col·laboració amb la Universitat de Lleida per desenvolupar pel proper curs escolar el Màster d'economia de muntanya
5. Cooperar amb la DG de Polítiques de Muntanya en el seguit de projectes que s'estan desenvolupant en el territori, com ara la renovació de la llei de muntanya, els programes d'accessos a nuclis i la taula de treball de les estacions de muntanya, entre d'altres.

Organigrama de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Director
Sr. Pere Porta i Colom

Tècnic superior
Sr. Arcadi Castelló i Cadena

Tècnic de gestió
Sr. Marc Borrell i Amorós

Auxiliar administrativa
Sra. Núria Martimpé i Burgués

Seus i adreces

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 55 52

Disposar de dependències a la Seu d'Urgell i a Tremp permet que l'Institut, en un territori complex com el pirinenc, una acció més propera i eficient.

Oficina Tècnica de Tremp

Passeig Pompeu Fabra, 21
Edifici del CST Pirineus de l'Institut Geològic de Catalunya
25620 Tremp
Tel. 973 65 08 30

idapa@gencat.cat

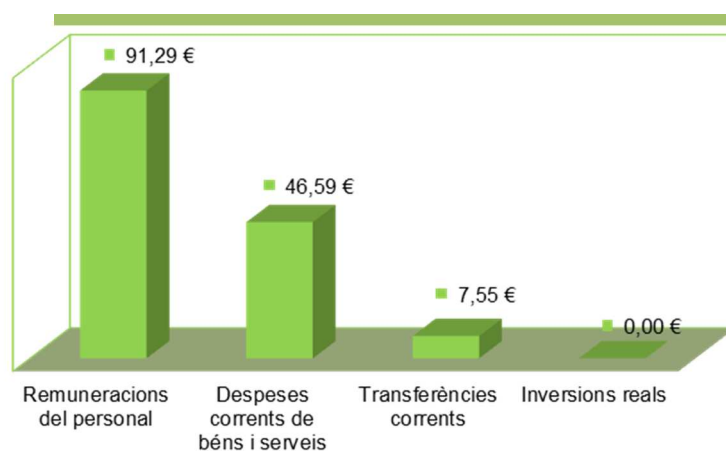

Pressupost

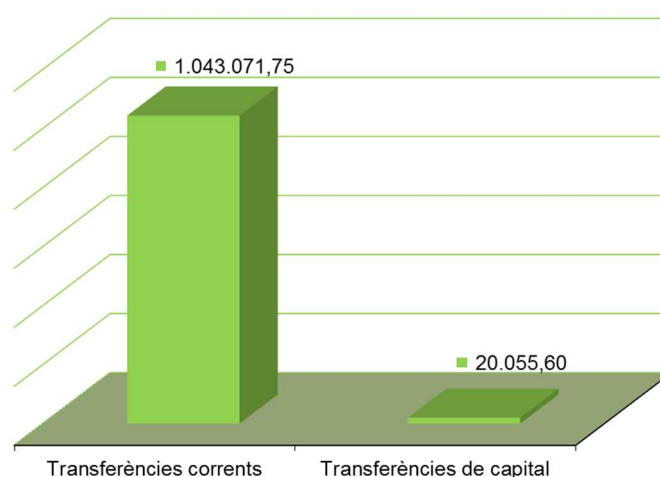
El pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran per a l'any 2017 va ser aprovat per la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017.

El pressupost de l'Institut per al 2017 ha estat de 1.063.127,35 € això suposa un increment del 88.79% la qual cosa permetrà reforçar els principals programes de treball i crear i consolidar un seguit d'actuacions importants per als ens locals del territori.

Execució de la despesa %

Pressupost d'ingressos 2017

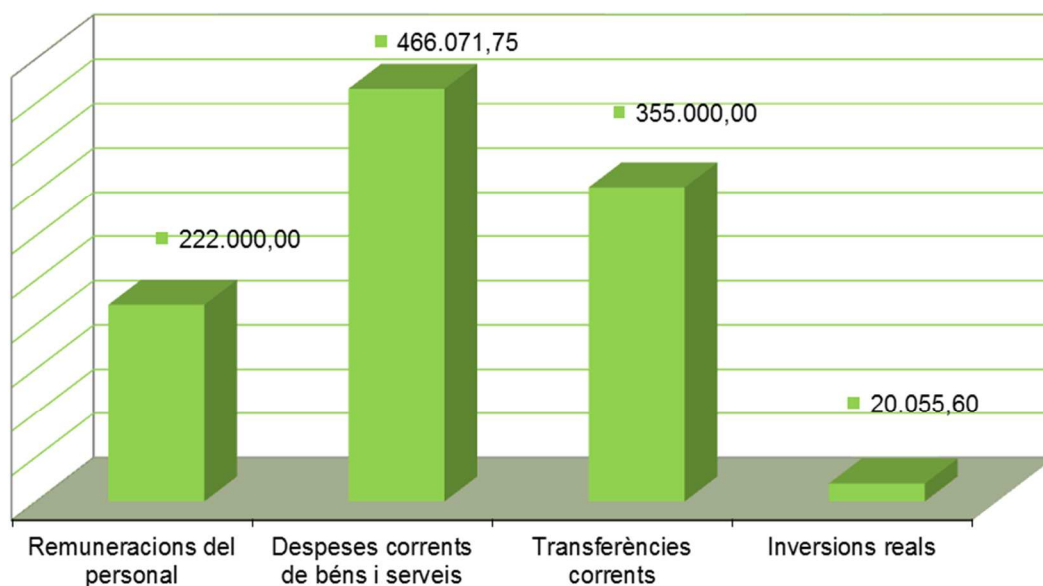

Evolució del pressupost d'ingressos en el període 2014-2017

Capítol	Concepte	2014	2015	2016	2017
Capítol 4	Transferències corrents	543.071,75	543.071,75	543.071,75	1.043.071,75
Capítol 7	Transferències de capital	20.055,60	20.055,60	20.055,60	20.055,60
TOTAL INGRESSOS		563.127,35	563.127,35	563.127,35	1.063.127,35

Pel que fa al pressupost de despeses, aquestes es troben equilibrades amb el pressupost d'ingressos, essent la seva distribució per capítols la que es pot veure en el gràfic següent.

Pressupost de despeses 2017

Evolució del pressupost de despeses en el període 2014-2017

Capítol	Concepte	2014	2015	2016	2017
Capítol 1	Remuneracions del personal	193.999,07	214.000,00	214.000,00	222.000,00 €
Capítol 2	Despeses de corrents de bens i serveis	159.072,68	159.071,15	159.071,75	466.071,75 €
Capítol 4	Transferències corrents	190.000,00	170.000,00	170.000,00	355.000,00 €
Capítol 6	Inversions reals	20.055,60	20.055,60	20.055,60	20.055,60 €
TOTAL DESPESES		563.127,35	563.127,35	563.127,30	1.063.127,35 €

Personal

La distribució del personal de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, a data 31 de desembre de 2014, és de 4 persones. L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA està integrada per la relació de personal següent:

Personal	Nivell	Serveis
Alt càrrec	A1	Directiu
Funcionari	A	Tècnic superior
Interí	B	Tècnic de gestió
Interí	D	Aux. administratiu

2

Actuacions i activitats realitzades

- 2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran**
- 2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial**
- 2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni**
- 2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca**
- 2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**
- 2.6 Assistència a jornades i cursos de formació**
- 2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**
- 2.8 Normativa, convenis i adhesions**

Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, aprovat el 25 de juliol de 2006, inclou, més enllà de les determinacions d'àmbit territorial i urbanístic, un seguit de recomanacions complementàries sobre les actuacions a portar a terme en els territoris pirinencs en l'àmbit dels espais oberts i dels recursos naturals, els assentaments i les grans infraestructures. En aquest sentit, un dels camps en el qual s'ha posat més èmfasi ha estat el dels camins i els senders, una infraestructura de comunicació tradicional amb moltes potencialitats en l'àmbit del turisme sostenible la recuperació de la qual també pot jugar un paper interessant en els plans de mobilitat.

□ Actuacions de desplegament del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran

Els treball portats a terme durant l'any 2017 han estat diversos i dins d'una línia de continuïtat de les darreres anualitats, en el marc del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, s'han organitzat una sèries d'accions com ara:

- Taula de Senderisme

Noves incorporacions a la Taula: col·lectius del senderisme hivernal (Mancomunitat d'Estacions d'Esquí Nòrdic), dels refugis-albergs (Refugi Vall de Siarb), de les empreses de serveis turístics (GUIDD) i de les oficines de turisme (Patronat de Turisme de la Vall de Boí). Sessions 18/01 i 14/12/17

Elaboració de l'Estratègia 2020 de la Taula de Senderisme de l'APiA, que permeti redefinir la seva missió, els seus àmbits d'actuació i les línies d'acció prioritàries

- Producció de material tècnic

Inventaris i ordenances: Assessorament tècnic als ajuntaments que hagin iniciat el procés d'elaboració de l'Inventari municipal de camins

Proposta de model d'ordenança de camins de l'Alt Pirineu i Aran, a partir de patrons ja existents

Mètode SENDIF: Sessions de presentació a organismes i entitats: Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) i Xarxa de Parcs Naturals Diputació de Barcelona

Traducció a l'aranès i al castellà del document El mètode SENDIF i de les icones que caracteritzen la dificultat

Sessió formativa del mètode SENDIF, adreçada a gestors i informadors turístics

La Taula de Senderisme és una eina de concertació territorial públic i privada per tal de generar sinèrgies de cooperació.

- Festivals de Senderisme

Elaboració a través de la RandoComissió del Decàleg per a la consolidació dels Festivals de Senderisme dels Pirineus per al 2017 (fins ara a la Cerdanya, la Vall de Boí, Àreu i la Vall Fosca).

- Guiatge

Canalització dels acords del seminari Titulacions, competències professionals i perspectives en l'àmbit del guiatge als departaments competents en aquestes matèries.

Organització segona jornada destinada a la major visibilitat dels guies, a través de la Comissió de Guiatge de la TS

- Difusió

Creació pàgina SENDÈRIA al Facebook per compartir informacions i recursos professionals

Col·laboració en difusió amb revistes, com ara SENT, Cadí-Pedraforca i Descobrir

Edició i presentació del llibre La recuperació de camins. Manual per establir criteris, mostrar tècniques i proposar actuacions. Aquest és el primer manual d'aquestes característiques a Catalunya

- Col·laboracions

Col·laboració amb entitats territori (Ass. Veïns de la Terreta, Ass. Marques de Pastor,...) per ajudar-les a definir o concretar projectes

Optimitzar la col·laboració i les accions de promoció amb l'Agència Catalana de Turisme i Marca Pirineus, a partir de la seva incorporació a la TS

Col·laboració en la implantació senyalització d'emergències 112 a l'Alt Pirineu i Aran, en col·laboració de parcs naturals i consells comarcals.

- En relació amb l'impuls d'actuacions relatives a la recuperació, la gestió, el manteniment dels camins i la promoció del senderisme, i en cooperació amb els diferents agents públics i privats que operen al sector, s'ha considerat que els consells comarcals són una peça clau per avançar en el desplegament del Pla, i per això l'Institut ha atorgat una subvenció directa de 24.000€ per les sis comarques de l'Alt Pirineu i Aran, que han suposat una execució total de 28.163,52 €

- Alt Urgell: Memòria tècnica adequació dos camins i accions de promoció
- Alta Ribagorça: Millora de senyalització en diversos camins de la xarxa
- Cerdanya: Senyalització de camins
- Pallars Jussà: Senyalització, edició guia-mapa i accions de promoció
- Pallars Sobirà: Manteniment ruta del cinquè Llac
- Val d'Aran: Senyalització i arranament d'una passarel·la

- Finalment, l'Institut ha participat en les dues sessions que durant l'any ha fet el Grup de Treball per elaborar les especificacions tècniques de la Xarxa de Camins de Catalunya, una iniciativa que impulsa l'Institut Cartogràfic de Catalunya, amb l'objectiu d'unificar criteris metodològics entre tots els organismes de l'Administració amb competències o que fan tasques en aquestes infraestructures de comunicació.

□ Grup de treball intercomarcal de cooperació territorial

- Programa de cooperació territorial, amb els ens comarcals i el Consell General, que ha de permetre, mitjançant un conveni, crear un grup de treball multidisciplinari de cooperació en temes de promoció econòmica i desenvolupament territorial de l'Alt Pirineu i Aran
- Designació de tècnics dels ens, a dedicació parcial, que assumiran les funcions de representant comarcal del grup:
  - Impulsar programes i identificar reptes
  - definir estratègies
  - aportar coneixement territorial
- Localització d'un espai físic com antena de desenvolupament territorial
- Resolució mitjançant conveni en funció de les seves competències en promoció i desenvolupament
- Dotació: **54.000 €**

□ Participació projectes de desenvolupament econòmic i territorial

- Projecte PECT – Valorització dels camins dels Pirineus. Un projecte d'innovació en la gestió del territori i el turisme sostenible
- Projecte FEDER CAMINA PIRINEUS. Xarxa de senders a la carta, l'eina de posicionament ecoturístic de l'Alt Urgell
- Projecte Interreg PIRIGNEUS
  - Objectiu general: Valoritzar i garantir l'educació, salvaguarda i promoció de la memòria col·lectiva i la sostenibilitat immaterial de la humanitat, en els territoris transfronterers d'Andorra, Aragó, Catalunya i França
  - Socis:
    - Catalunya: CC Alt Urgell (cap de files) / Aj. La seu d'Urgell / IDAPA / Ass. Cultura i Entorn
    - Aragó: Universitat de Saragossa
    - França: Universitat de Pau
    - Andorra: Universitat d'Andorra
  - Pressupost: 1.416.141 €
- Projecte Interreg RETINA
  - Objectiu general: Valorització del patrimoni pirinenc a través de les arts visuals. Difondre la identitat pirinenca i els valors del seu patrimoni cultural i natural a partir dels Festivals de cinema de muntanya: PICURT, Mostra de Cinema de Muntanya dels Pirineus; Festival Les Ciné-Rencontres de Prades; Festival Internacional de Documental Etnogràfic de Sobrarbe, Espiello y Cicle de Cinema de Muntanya i de Viatges d'Ordino i la Massana
  - Socis:
    - Catalunya: CC Alt Urgell (cap de files) / Aj. La seu d'Urgell / IDAPA / Ass. Cultura i Entorn
    - Aragó: Comarca de Sobrarbe
    - França: Association Les Ciné-rencontres de Prades
    - Andorra: comú d'Ordino / Comú de la Massana
  - Pressupost: 131.980 €

□ Participació en els treballs d'elaboració del Pacte Global del Pirineu

En el context dels treballs preparatoris de la candidatura Jocs Olímpics d'Hivern 2022, el departament de Territori va impulsar el Pacte Global del Pirineu com a iniciativa per aprofundir i donar embranzida a l'esdeveniment, i que vol definir estratègies d'actuació i plans d'actuació que dinamitzin l'economia pirinenca del segle XXI. L'IDAPA, en tant que forma part de la comissió tècnica constituïda amb aquesta finalitat està atent al desenvolupament de les diferents fitxes dels programes que es van acordar l'any anterior:

- Territori obert. Estratègies per atraure i acollir població i activitat.
- Km 0. La simbiosi entre el sector agrari i els serveis per a la gestió del territori.
- La natura com a actiu econòmic sostenible i creixent.
- Estacions de muntanya: turisme tot l'any.
- Una promoció singular, un nou relat per al Pirineu.
- SMART Pirineu: el concepte de territori intel·ligent per al segle XXI.
- Més de 200 calderes: l'aposta per la biomassa.
- El Pirineu a poc a poc. El senderisme, motor d'una economia difusa.
- Relligant el territori: xarxa viària local, xarxa rural de camins.
- Pavelló a cel obert: més de 50 esports de muntanya.
- Cultura: el Pirineu i Barcelona treballen junts.

El Consell General de Muntanya, l'òrgan de participació i consulta en les actuacions públiques en territoris de muntanya creat per la Llei 2/1983, d'alta muntanya, va plantejar en la sessió de 24 de novembre de 2011 la necessitat d'obrir un procés de reflexió sobre la vigència de la Llei de muntanya trenta anys després de la seva aprovació. En aquest sentit, el Departament de Territori i Sostenibilitat, que s'encarrega del desplegament de la llei, ha endegat els treballs que han d'orientar el debat i ha creat una comissió de treball en la qual s'ha integrat l'IDAPA. La principal tasca de la comissió ha estat estudiar i debatre aspectes clau d'aquest procés de renovació, especialment els objectius, l'àmbit territorial, els instruments d'actuació i el marc financer que suposaria la renovació de la llei. Grup de treball SAM - IDAPA

□ Programa de producció indicadors socioeconòmics

Objectiu: Consolidar un instrument estable d'anàlisi de la realitat socioeconòmica pirinenca, i de la seva evolució, que faciliti als actors públics i privats la planificació i concreció les seves actuacions. Consisteix en recollir dades socioeconòmiques de l'APIA i d'altres territoris que permetin l'anàlisi i les comparacions, a continuació s'estableix un tractament de la informació (dades, diagnosi, informes..) per convertir-la en una eina de consulta per a tots els actors pirinencs. A partir d'aquí es publica al web. Actualment disposem de 25 indicadors amb 5 informes:

Els indicadors socioeconòmics ens permeten assolir un instrument d'anàlisi de la realitat pirinenca.

Programa dinamització socioeconòmica i territorial

L'Institut col·labora amb les administracions locals, les associacions empresarials i els agents socioeconòmics pirinencs en el desenvolupament de projectes per valoritzar i promocionar els recursos endògens, a la vegada que coopera en la promoció de sectors turístics emergents, com l'ecoturisme o el senderisme. El manteniment de la línia d'ajuts per a projectes vinculats al patrimoni cultural, el desenvolupament local i el reforçament de la identitat pirinenca han permès continuar donant suport a un nombre considerable d'iniciatives locals promogudes pel teixit associatiu o els ajuntaments.

▣ Resolució de les subvencions per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local de l'Alt Pirineu i Aran

Durant el 2017 es preparà la convocatòria de subvencions en règim de concurrència competitiva per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local de l'Alt Pirineu i Aran.

La convocatòria pretenia donar suport a iniciatives de dinamització portades a terme durant el 2017 pels ens locals, les entitats sense ànim de lucre, els consorcis i les fundacions pirinenques en els àmbits del desenvolupament econòmic, el patrimoni cultural i la formació no reglada. Específicament, les activitats subvencionables són les següents:

- Realització d'activitats relacionades amb la gestió, protecció, promoció, recerca, formació i producció del patrimoni cultural i artístic.
- Realització d'activitats i projectes relacionats amb la promoció socioeconòmica del territori no vinculades directament amb l'àmbit turístic.
- Organització d'activitats formatives no reglades i assistència a cursos que es realitzin dins o fora de l'Alt Pirineu i Aran.
- Organització d'activitats, jornades i seminaris realitzats en l'àmbit del patrimoni i el desenvolupament local.
- Organització d'esdeveniments relacionats amb el reforçament de l'activitat econòmica i la identitat pirinenca.
- Edició de publicacions de caràcter cultural, socioeconòmic i científic de l'Alt Pirineu i Aran.

Els recursos destinats a aquesta convocatòria han estat de 202.000 € provinents del pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu per a l'any 2017, i es destinen 115.000 € a entitats locals i 39.000 € a entitats sense afany de lucre.

Finalment, i per motius de l'aplicació de l'article 155, la convocatòria no va poder ser publicada i es va proposar que la convocatòria de pressupost 2018 tingués en compte les activitats elegible del 2017.

❑ Projecte SOM Pirineu, Suport a l'Ocupació a Muntanya

Aprovat a finals del 2012 a l'empesa de l'ordre EMO/312/2012 promoguda pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) de projectes innovadors i experimentals, l'any 2013 s'ha desplegat el contingut d'aquest programa d'actuació, batejat específicament amb el nom de SOM Pirineu, suport a l'ocupació a muntanya. L'objectiu del programa és reforçar l'activitat econòmica, promoure l'ocupació i impulsar aliances i projectes conjunts innovadors entre els professionals de cinc sectors clau de l'economia pirinenca: el turisme rural, l'ecoturisme, el senderisme, els productes locals agroalimentaris i els productes artesans de manufactura. Després d'una fase inicial de presentació pública arreu del territori pirinenc i de la identificació dels potencials emprenedors i llurs necessitats i demandes per materialitzar les iniciatives empresarials, el programa ha portat a terme un conjunt d'activitats d'assessorament tècnic i formatives (presencials i a distància) a totes les comarques pirinenques. En concret, s'han fet 5 cursos i 11 seminaris centrats en les nocions bàsiques per crear una nova empresa, el disseny de productes i serveis, la comunicació i el màrqueting.

SOM Pirineu, que ha mobilitzat prop de 150 emprenedors, ha estat liderat pel Consell Comarcal de la Cerdanya amb la implicació de la resta de consells comarcals de la regió (Alta Ribagorça, Pallars Sobirà, Pallars Jussà i Alt Urgell), del Conselh Generau d'Aran i de la Diputació de Lleida. L'IDAPA ha actuat com a ens coordinador territorial i dinamitzador del programa. Els resultats assolits es van presentar en una jornada de conclusions, celebrada el dia 11 de desembre a Sort, consolidant la Xarxa agents privats i d'Espais d'emprenedoria

Web de recursos www.sompirineu.cat

❑ Marca Pirineus

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, l'Agència Catalana de Turisme, el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, la Diputació de Barcelona i el Conselh Generau d'Aran col·laboren des de l'any 2003 en un seguit d'actuacions en l'àmbit turístic per tal de promocionar les 11 comarques del Pirineu català (l'Alt Empordà, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès, el Solsonès i la Val d'Aran) mitjançant la Marca Pirineus.

Web de recursos www.visitpirineus.com

• Jornada Estratègia PIRINEUS – Idees força :

- Pirineus, 4a marca més reconeguda de Catalunya
- S'ha donat un impuls ran de l'última proposta estratègica, doblant el pressupost
- Cal una reflexió compartida sobre la marca
- Cal una vinculació emocional amb la marca per part de tots els socis
- La marca no és propietat de cap dels socis, sinó de tots
- Cal continuar reforçant i musculant el posicionament de la marca
- Rol molt important de la Secretaria Tècnica, en estratègia i coordinació del programa.

L'Institut participa activament en el programa d'activitats de la marca Pirineus, del que n'és soci institucional.

- **Línies estratègiques:**

- Necessitat de visió conjunta – unificar esforços
- Necessitat que la marca faci difusió de tot allò que es fa al territori
- Més presència i treball col·laboratiu amb els agents del territori
- Gerència rotatòria

- **Conclusions:**

- Cal que els actors primerencs del sector es sentin part de la marca. TOTS SOM PIRINEUS
- Es proposa realitzar una única publicació de promoció de la neu
- És necessari reforçar la comunicació interna
- S'elaborarà una normativa gràfica per tal que els socis incorporin la marca sempre que tractin accions pròpiament de Pirineus
- Cal que la Secretaria Tècnica assumeixi el rol principal en l'estratègia de Xarxes Socials
- Dins la proposta del nou funcionament del programa (Piràmide), hi ha coincidència en que caldria fixar la presidència per l'ACT, i que la Secretaria Tècnica te un rol de coordinació clau, definint una figura que reforci la seva presència al territori

- Pressupost conveni:

El pressupost total és de 710,304€ l'aportació de l'IDPA de 35,464€

- **Ateneu Cooperatiu Alt Pirineu i Aran**

- El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, a través de la DG d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa, va promoure el desplegament de la **Xarxa d'ateneus Cooperatius** concebuts com a espais de trobada, coordinació, aprenentatge, innovació, reacció i assessorament en l'àmbit de l'economia social i cooperativa a cada territori, i l'impuls de **Projectes singulars** amb l'objectiu de fomentar la reactivació econòmica, la competitivitat de l'economia i l'ocupació, en el marc del programa aracoop.
- La Delegació del Govern de l'Alt Pirineu i l'IDAPA han cooperat intensament perquè aquest projecte sigui una realitat a l'Alt Pirineu i Aran, després de diverses reunions es va acordar presentar la convocatòria, resultat el Consell Comarcal del Pallars Jussà el cap de files i la resta de comarques les entitats adherides
- Els projectes aprovats com a Ateneu Cooperatiu són Ajuntament de Sabadell, Fleca l'Aresta sccl, Fundació Astres, Gedi gestió i disseny.sccl, La ciutat invisible, sccl, Fundació Surt, Fundació Privada Gentis, Ajuntament de Mataró, Consell Comarcal del Baix Llobregat i Consell Comarcal del Pallars Jussà, aquest darrer amb un pressupost de 215,000€
- Una de les accions de l'Ateneu és la constitució d'una taula de territorial d'economia social, acció que s'ha encomanat a IDAPA.

□ La Taula territorial d'empresa, emprenedoria, economia social i cooperatives de l'APiA

- És una plataforma de treball integrada per agents del sector públic, sector privat i del tercer sector, que actua com a òrgan consultiu en matèria d'economia social, cooperativisme, foment de l'emprenedoria i l'ocupació, i de la promoció econòmica en general. També defineix estratègies, difon informacions i impulsa iniciatives vinculades a la dinamització de l'economia pirinenca.

- Composició:

53 entitats : 26 sector públic / 24 sector privat / 3 tercer sector

Format obert amb previsió de possibles noves incorporacions, amb reunions assembleàries inicialment de 2 sessions anuals i constitució de comissions específiques o sectorials.

- Constitució:

- Sessió a la seu de l'IDAPA a Tremp el propassat 5 de juliol de 2017:
  - Presentació projecte Ateneu Cooperatiu APiA
  - Diagnosi socioeconòmica de l'Alt Pirineu i Aran
  - Dinàmica «World Cafè»
- Compromís:
  - Identificar accions sobre empresa, emprenedoria i ocupació a desplegar a l'APiA
  - Accions per al foment de l'economia social i cooperativa en el marc de l'Ateneu
  - Fixar compromisos de futur de la Taula
- Accions:
  - Executar les accions previstes al programa Ateneus Cooperatius
  - Promoure la valorització de les produccions agroalimentàries, generant marca de territori/muntanya
  - Facilitar la comunicació i la cooperació entre les diferents associacions empresarials/gremials comarcals en un marc de cooperacions supracomarcals
  - Crear un servei d'assessorament empresarial i de projectes i fer accions formatives (emprenedoria a l'escola, 3E..) i de promoció específiques (tema no resolt de l'assistència col·lectiva a fires, per exemple)
  - Suport al Màster economia de muntanya
  - Altres que puguin proposar els membres del CR

□ Grup de treball de Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran

Es manté el grup de treball fent un seguiment amb les associacions de comarcals. A més a més de coordinar accions formatives que cal desenvolupar, s'ha fet una anàlisi de la situació i les perspectives del sector, i de les eines necessàries per fer un salt endavant en l'oferta de productes i creixement de l'ocupació en temps de crisi

□ Jornada PICURT. Cercant una imatge del Pirineu

La Mostra de cinema de muntanya dels Pirineus, PICURT, que organitza l'associació Cultura i Entorn, s'ha convertit en el certamen cinematogràfic de referència al Pirineu. Artedó i la Seu d'Urgell han tornat a acollir els actes del certamen que ha arribat a la onzena edició.

En el marc del programa d'activitats del festival, l'IDAPA va organitzar novament la jornada tècnica "Cercant una imatge del Pirineu", centrada aquest cop en "Nous temps, nous models de gestió del patrimoni cultural".

Des de fa anys, es considera el patrimoni cultural un element clau per a la dinamització del Pirineu. La seva posada en valor i gestió han estat debatudes en nombroses trobades i és un camp de treball prioritari de moltes institucions del territori. Tanmateix, els resultats de les accions són prou satisfactòries? sobre la consideració de la població pirinenca ni sobre la seva valorització turística.

Cal doncs repensar les propostes i les orientacions, conèixer noves visions innovadores, crítiques i a l'hora constructives sobre les estratègies, la gestió i els models de valorització del patrimoni. Cap a on focalitzar les estratègies? On dirigir les energies? Quines peces de l'entramat poden polir-se? Com generar noves complicitats entre el sector públic i el privat? Com involucrar a la societat pirinenca i fer-la participar i agent actiu d'aquesta valorització? Com singularitzar-nos i complir expectatives? ...

- Objectius:
  - Debatre el paper i la situació actual del patrimoni cultural pirinenc, però també català i mundial. Gaudeix de bona salut? Hi ha una estratègia global definida en l'àmbit pirinenc? Cal que hi sigui? Estem ben encaminats? Ens falta comptar amb una millor visió global del que és el patrimoni cultural pirinenc i del que s'està fent? Els agents involucrats són els que haurien de ser?
  - Aportar visions innovadores de com el patrimoni pot ser motor de dinamització (social, econòmic, territorial, identitari...)
  - Debatre sobre els aspectes que dificulten la gestió dels projectes de dinamització patrimonial (a nivell polític, de recursos, d'accés als públics, etc). Coneixem bé quins són els nostres punts dèbils i punts forts i com combatre'ls o reforçar-los?
  - Posar en relació experiències foranes i locals per identificar els desllorigadors que poden facilitar projectes de valorització del patrimoni cultural (estratègies i metodologia).
  - Socialització del patrimoni. Arribem a la societat? La societat pirinenca valora i es sent identificada amb el que a nivell tècnic es considera patrimoni?

- Ponents:
  - Obertura a càrrec d'Òscar Augé, moderador i relator de les jornades.
  - Joaquim Nadal. Catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Girona i director de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural
  - Magí Seritjol. Gestor cultural i director del Festival Tarraco Viva.
  - Jordi Pardo. Consultor y gestor de projectes culturals. Membre del comitè d'experts de la UNESCO per al programa Cultura
  - Sisco Farràs. Historiador i Promotor de les Botigues Museu de Salàs
  - Mireia Font. Regidora promoció econòmica Ajuntament de La Seu d'Urgell

□ **Dinamització del grup de treball de política forestal**

Aquest grup de treball, constituït l'any 2013 i impulsat per l'Institut l'integren representants de diferents departaments de la Generalitat de Catalunya (Presidència; Territori i Sostenibilitat; Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural; i Empresa i Ocupació), de la Diputació de Lleida, dels consells comarcals i del Conselh Generau, dels ajuntaments, de l'Associació de propietaris públics ELFOCAT i del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

Durant aquest any s'han anat organitzant les diferents reunions de treball entre el departament d'Agricultura i les diferents comarques de l'Alt Pirineu i Aran, per tal d'avançar en una política de gestió comuna aprofitant la dinàmica generada entre tots els agents implicats.

Després d'aquestes reunions comarcals enguany s'ha seguit el contacte amb el departament d'agricultura per tal d'agilitzar polítiques de gestió forestal.

□ **Grup de treball de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya – Grup de treball IDAPA – FMR**

Després del Congrés de l'any 2016, toca ara recollir totes les ponències i comunicacions per tal de publicar el seu contingut. Això és el que ha estat treballant el grup de treball que preveu la presentació del document a primers de l'any 2018.

Una altra de les accions derivades del Congrés és la realització d'un Pla de prioritització i classificació dels camins ramaders de Catalunya. A tal efecte s'ha formalitzat un acord amb la DG de Forest per inicial el Pla.

La coordinació d'aquest pla anirà a càrrec de la secretaria tècnica del Grup de treball de transhumància que conformen l'IDAPA i la Fundació del Món Rural

Acord amb DG Forest per iniciar l'inventari de camins ramaders de Catalunya

□ **Bens Comuns - Grup de treball de béns comuns del Pallars Sobirà**

Un cop finalitzada la feina tècnica descriptiva del procés de béns comuns, a partir del qual es realitzà el mapa de termes de la comarca del Pallars Sobirà, enguany s'ha aplicat el mètode i executat el mapa de termes de l'Alta Ribagorça i de la Val d'Aran.

El present document és la recopilació de la feina realitzada al voltant dels béns comuns i els termes de població, que tot i ser diferents, tenen elements comuns que es retroalimenten. En primer lloc perquè els terrenys considerats del comú estaven i estan situats en els límits de cada poble. En segon lloc perquè per poder identificar i dibuixar la delimitació del terme de cada poble en l'actualitat és necessari recórrer, en gran mesura, a la documentació de la delimitació forestal existent al Catàleg de boscos d'Utilitat Pública (CUP). Això ens ha permès traçar els límits dels pobles basant-nos en la delimitació de la CUP que se sustenta en la delimitació d'una gran part dels comuns dels pobles del Pirineu, que encara perviu.

A més a més, hem acabat de dibuixar els termes complementant la informació amb la documentació municipal de l'IGN, la delimitació de les EMD i altra documentació antiga.

□ Taula de Camins de l'APIA

Taula de treball en actiu des de 2010. Plataforma de treball amb tots els actors que tenen a veure amb el sector. Ha evolucionat la seva orientació tècnica: de senderisme a camins (inclou més segments turístics)

→ Gener 2017: Estratègia 2020 de la Taula de Senderisme de l'APIA

• Accions 2017:

○ Festivals de Senderisme 2017 – Presentació 26/05 La Pedrera:

- Festival de senderisme de la Vall de Siarb
- Cerdanya Happy Walking
- Festival de Muntanya Àreu – Pica d'Estats
- Alinyà, muntanya de camins
- Festival senderisme Vall Fosca – Pirineus

• Eines municipals de gestió: inventaris i ordenances

- Assessorament tècnic als ajuntaments que hagin iniciat el procés d'elaboració de l'inventari municipal de camins
- Proposta de model d'ordenança de camins de l'Alt Pirineu i Aran, a partir de patrons ja existents
- Implantació dels Senyals 112 i Ramaderia
- Implantació finals de juliol
- Exposició Històries de camins (11-D, dia internacional de les muntanyes)
- Valorització de 6 camins, un per comarca
- Altres que puguin proposar els membres del CR

□ Consell Territorial Consultiu i de Coordinació de Salut Pública de l'Alt Pirineu i Aran

- Constitució 13/02/17
- Objecte: Òrgan en base territorial per treballar transversalment la salut en totes les polítiques
- Comissions tècniques:
  - Envelliment i noves tecnologies
  - Alcohol i addiccions
  - Accidentalitat en muntanya i seguretat viària

En cada comissió tècnica hi participa un tècnic de l'IDAPA

| PINSAP | Pla interdepartamental de salut pública

Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni

El patrimoni és un dels elements que més reforça la identitat territorial del Pirineu. D'altra banda, cada cop estableix més vincles i sinergies amb els sectors cultural i turístic. Durant aquesta anualitat, s'ha continuat col·laborant amb els instruments de què disposa el sector, especialment amb la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, l'associació que aplega una cinquantena de petites instal·lacions, i el Servei d'Atenció als Museus (SAM), que impulsa el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

□ Suport a l'Associació de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran

Com en anys anteriors, s'ha mantingut la interlocució amb la comissió tècnica i la junta directiva de l'Associació i s'ha seguit donant suport tècnic a la secretaria de l'associació. La col·laboració s'ha centrat en l'impuls de diferents accions com ara:

- Cooperació amb el SAM – Servei d'assessorament museístic i el Departament de Cultura
- Elaboració d'un projecte per presentar a la convocatòria Interreg sobre la xarxa de museus pirinencs
- Promoció del producte de turisme cultural PassaPorts
- Proposta de dinamització de la paleontologia: Terra de dinosaures: Isona/Coll Nargó
- Exposició Eclosió del passa, amb l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont
- El Curs de guies de patrimoni, àmbit Pallars Ribagorça

□ Cooperació entre museus pirinencs vinculats a la paleontologia

L'Institut treballa ja fa anys en la creació d'un marc de cooperació entre els diversos museus pirinencs dedicats a la conservació i divulgació del patrimoni paleontològic, especialment del seu recurs més destacat, els dinosaures. Els treballs realitzats durant aquesta anualitat s'han centrat en l'elaboració d'un pla de viabilitat i de cooperació entre el Museu de la Conca Dellà, a Isona (Pallars Jussà), i el Museu dels Dinosaures de Coll de Nargó. La iniciativa, comandada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, ha comptat també amb la participació de l'Institut Català de Paleontologia M. Crusafont de Sabadell, del Servei d'Atenció als Museus de l'Alt Pirineu i Aran, i dels ajuntaments d'Isona i Conca Dellà i Coll de Nargó.

Enguany s'ha portat l'exposició "Eclosió del passat", a Coll de Nargó i s'ha publicat la memòria de les 1res Jornades d'Arqueologia, en col·laboració amb el Departament de Cultura.

Promocionar els museus, el treball en xarxa i la formació dels tècnics, és una aposta decidida de l'Institut per a la valorització del patrimoni pirinenc.

□ Suport a les Falles del Pirineu com a candidatura de Patrimoni Immaterial de la Humanitat

El dossier oficial de la candidatura, titulat «Les festes del foc del solstici d'estiu als Pirineus», es va presentar a la UNESCO per aconseguir la declaració com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Així es va aprovar el novembre del 2015. Aquesta és la primera festa de la llista de Patrimoni Immaterial que té el foc com a element central, i la seva distinció per part de la UNESCO son un reclam turístic i de prestigi.

El document de la candidatura conjunta d'Espanya, França i Andorra presentat a la UNESCO inclou les festes de falles de Boí, Taüll, Erill-la-Vall, Barruera, Durro, el Pont de Suert, Llesp, Casós, Vilaller i Senet, a la comarca de l'Alta Ribagorça; Arties i Les, a la Val d'Aran; Isil i Alins, al Pallars Sobirà; i la Pobla de Segur, al Pallars Jussà.

En aquest marc de col·laboració, l'Institut assisteix a les reunions tècniques que es van celebrant alhora que el treball de dinamització s'ha encomanat en el marc del pla d'accions de la Càtedra d'Educació i Patrimoni immaterial dels Pirineus de la Universitat de Lleida, on IDAPA és actor fundador i col·laborador de la mateixa.

□ Càtedra Educació i Patrimoni Immaterial Pirineus de la UdL

- Ens participants:
  - Universitat de Lleida (a través del Departament de Pedagogia i Psicologia)
  - Diputació de Lleida (a través de l'Institut d'Estudis Ilerdencs)
  - Departament de Cultura (a través de la Direcció General de Cultura Popular)
  - Departament de Territori i Sostenibilitat (a través de la Direcció General de Polítiques de Muntanya i l'Institut per a la Promoció i el Desenvolupament de l'alt Pirineu i Aran – IDAPA)
  - Parc Natural de l'Alt Pirineu
- La Càtedra focalitza la seva activitat educativa i de recerca en l'àmbit del patrimoni immaterial i natural en un espai geogràfic ben determinat com són els Pirineus. S'han concretat dos camps de treball:
  - Seguiment de la candidatura Festa de les falles, haros i brandons (UNESCO, 2015)
  - Projecte Interreg PIRIGNEUS – Festa del foc als Pirineus
  - Projecte PiroLife 2014-18

- La dotació que IDAPA aporta a la Càtedra és de 10.000 €

□ Suport al programa Folk a l'escola

Folk a l'Escola és el programa d'ensenyament itinerant dels nostres instruments, cançons i danses tradicionals a les escoles dels pobles i viles del Pirineu. Un equip de 20 professors imparteix les diferents matèries en tallers col·lectius i classes individuals, adreçades tant a la mainada com als joves i adults, amb l'objectiu de fomentar la música tradicional a les escoles de 18 nuclis pirinencs.

□ Suport al projecte Geoparc Conca de Tremp – Montsec

Un Geoparc és un territori reconegut per la UNESCO que compta amb un patrimoni geològic, paleontològic i miner d'importància internacional. El distintiu Geoparc no és una figura legal de protecció sinó el reconeixement d'aquesta organització internacional a un model de gestió del patrimoni com a eina de desenvolupament local sostenible.

El projecte per crear el segon Geoparc català i el primer de la demarcació de Lleida agrupa 19 municipis del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i la Noguera. La Xarxa Global de Geoparcs de la UNESCO comprèn 120 localitzacions en 33 països d'arreu del món. D'aquestes, 69 formen part de la Xarxa de Geoparcs Europeus i es reparteixen en 23 països, dels quals un es troba a Catalunya, el Geoparc de la Catalunya Central.

Per a la definició d'aquest àmbit geogràfic es van tenir en compte criteris de patrimoni geològic, els treballs de conservació o difusió d'aquest patrimoni impulsats durant dècades i la delimitació dels termes municipals. La zona de la Conca de Tremp-Montsec ha estat un escenari de recerca per a moltes empreses, universitats i institucions de les diferents branques de les Ciències de la Terra.

El reconeixement del Geoparc comportaria formar part d'una xarxa internacional i d'un programa propi de la UNESCO, amb el consegüent impuls pel turisme i l'activitat econòmica que beneficiaria la zona.

L'IDAPA participa en el comitè tècnic i aporta finançament per activitats.

Web de recursos www.projectegeoparctrempmontsec.com

□ Grup de treball de cultura i patrimoni de l'APiA

- El patrimoni, entès com un conjunt de valors naturals i culturals que defineixen els territoris pirinencs, es un element clau per al reforç de l'autoestima dels habitants d'aquestes comarques que requereix polítiques de preservació, valorització i difusió. La baixa massa crítica de població i la gran dispersió d'iniciatives són factors que dificulten aquestes polítiques
- El grup de treball de cultura i patrimoni és una iniciativa encara incipient, que ha de permetre posar en patrimoni i la cultura al centre de la vida social dels pirinencs, tant per reforçar les senyals d'identitat de les societats muntanyenques com per crear productes i generar valor afegit
- Línies de treball
  - Dinamització i suport a la xarxa de museus pirinencs. Programa de treball 2017
  - Definició i progressiu desplegament del programa Pirineu i futur: visions a partir de la cultura
  - Suport a projectes territorials: Falles-Unesco, Retina, Patrim,...
  - Constitució de la Secretaria Tècnica del Grup: IDAPA, Ecomuseu i Tècnics externs
  - Recerca sobre l'etnomusicòleg pirinenc Enric Vigo (1865 Savarneda (Pallars Sobirà) - 1926 Senterada (Pallars Jussà)
  - Estudi i anàlisi documental del fons fotogràfic del Pirineu de Josep Forns (1910-1940)

> **Pirineu i futur**
Visions a partir
de la cultura

Els reptes, **la visió**, el relat i les propostes

Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca

Una de les funcions de l'IDAPA és fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i donar-ne a conèixer els trets d'identitat. Així, des de l'Institut es recolzen diverses iniciatives socioculturals d'àmbit local i comarcal la finalitat de les quals és reforçar la identitat territorial pirinenca. Atès que moltes d'elles són d'escala estrictament local, l'IDAPA impulsa accions de suport, de divulgació i de treball en xarxa que els permetin guanyar visibilitat entre els pirinencs i la societat catalana en general.

Per desè any consecutiu l'IDAPA ha participat en el projecte Invesjove, que recull els millors treballs de recerca científica que realitzen els alumnes de batxillerat als instituts pirinencs.

□ Coordinació i edició de la publicació Jornades Invesjove. Investigació i recerca a l'educació secundària de l'Alt Pirineu i Aran

Si el mètode de recerca científica és un instrument d'aprenentatge bàsic en el currículum formatiu i en l'afermament de l'autonomia personal, la seva divulgació també és important. Des de fa anys i en estreta col·laboració amb els Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament a les comarques pirinenques, l'IDAPA promou el projecte «Invesjove, investigació i recerca a l'educació secundària», editant i difonent una selecció dels millors treballs de recerca que fan els alumnes de batxillerat dels instituts del Pirineu.

Els 28 treballs seleccionats enguany incideixen en diverses disciplines, especialment vinculades amb la salut, les ciències ambientals i socials, sovint en el seu context territorial pirinenc, amb aportacions dels centres d'educació secundària de Vielha, Sort, Puigcerdà, la Pobla de Segur, el Pont de Suert i Tremp. Les Jornades Invesjove, en què s'exposen els treballs seleccionats i es presenta el llibre del curs anterior, es van fer a Sort el 6 d'abril, a Puigcerdà el 7 del mateix mes i a Pont de Suert el 21, amb una gran participació d'alumnes.

□ XIV Trobades Culturals Pirinenques: L'economia muntanyenca al Pirineu

Ja fa uns quants anys que l'IDAPA, conjuntament amb el Govern d'Andorra i l'Institut Ramon Muntaner, col·labora en l'organització i posterior difusió de les Trobades Culturals Pirinenques, un espai de trobada en el qual els diferents centres d'estudis pirinencs, les persones i les entitats que treballen en el camp de la recerca tenen l'oportunitat de presentar i debatre els seus projectes. L'edició del 2017, celebrada a La Bergerie de Santa Locaia (Cerdanya), ha estat la catorzena i s'ha dedicat al tema «L'economia muntanyenca al Pirineu».

□ Fira del Llibre Pirinenc

Ja són 20 les edicions de la Fira del llibre del Pirineu, amb l'objectiu de promocionar les Homilies d'Organyà, mitjançant els premis literaris i la confecció i lectura de l'Homilia dins de l'església de Santa Maria. S'hi afegeix la celebració de la festa del llibre Pirinenc, la promoció de la literatura i els autors dels Pirineus i la promoció de l'artesanía alimentària dels Pirineus.

□ Col·laboració en l'edició de llibres pirinencs editats per promotors culturals pirinencs

L'IDAPA manté una col·laboració regular amb diferents iniciatives editorials que aprofundeixen en algun aspecte de la realitat social, històrica i patrimonial de les comarques pirinenques. L'adquisició d'exemplars permet distribuir-los posteriorment entre les biblioteques, arxius, centres escolars i ajuntaments del nostre territori, augmentant la difusió d'un patrimoni que en una població dispersa com la pirinenca, acostuma a tenir poca visibilitat.

Al 2017 destaquen la col·laboració amb Associació d'escriptors del Pirineu, les editorials pirinenques Garsineu i Salòria i el suport en l'edició de textos:

- Catàleg de Publicacions de l'Associació llibre del Pirineu
- Publicació per la Setmana de Llibre en Català
- Llibre "La muntanya escrita"
- XIII Trobades culturals pirinenques: Art i història al Pirineu
- Beca de recerca Jesús Castells (Arxiu Comarcal Pallars Jussà)
- Concurs literari Guillem de Belibasta 2017
- Edició CD A Peramola cantàvem i cantem
- Balls i danses del Pirineu. Volum 1 Pallars Jussà i Pallars Sobirà
- A peu pels camins del cançoner. Cançons del Pallars Jussà
- La Conca de Tremp, celler del Pirineu. Dos mil anys de vinya i vi
- X Col·loqui d'estudis transpirinencs: L'aprofitament dels recursos naturals als Pirineus, Queralbs, 29-30/09 i 1/10-2017

El suport de l'IDAPA als editors i promotors culturals, contribueix a la projecció de la cultura muntanyenca dins i fora del Pirineu.

□ III Congrés Internacional d'Història dels Pirineus

Organitzat per la UNED, l'Institut d'Estudis Andorrans i l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell, es celebrà els dies 16, 17 i 18 de juny del 2017 a La Seu d'Urgell-Andorra la Vella.

Cadascun dels cinc blocs temàtics en què s'articula el Congrés serà introduït per una ponència a càrrec de cinc acadèmics de reconegut prestigi pels seus estudis històrics al voltant de la serralada pirinenca: el Dr. Patrici Pojada, de la Universitat de Perpinyà, el Dr. Josep Calvet Bellera, de la Universitat de Lleida, el Dr. Carles Gascón Chopo, de l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell, el Dr. Juan Utrilla Utrilla, de la Universidad de Zaragoza, i el Dr. Sergio Ripoll López, de la UNED.

Accions de projecció de l'IDAPA

L'IDAPA vol ser un instrument de desenvolupament socioeconòmic i territorial al servei de les institucions i la població pirinenques. Tot i que cada cop és més conegut i valorat entre els agents del territori, cal seguir fent accions de visibilitat tant dins com fora de la seva demarcació.

□ Presentació i cooperació amb els ens locals i institucions pirinenques

Les accions que porta a terme l'Institut es centren en els principis de la transversalitat, la cooperació entre els sectors públic i privat, el treball en xarxa i al coordinació interadministrativa. Des d'aquesta darrera perspectiva, l'IDAPA ha seguit mantenint contactes regulars amb els ens locals, especialment amb els consells comarcals i els ajuntaments caps de comarca, amb reunions periòdiques de coordinació tècnica i impulsant els diferents grups de treball sectorials existents, com ara Turisme Rural, Senderisme, Comunitat Educativa, Cultura, Atenció a les Persones, Museus i equipament patrimonials, Promoció Econòmica i Gestió forestal, entre altres.

En destaquem alguns:

- Ajuntaments de l'àmbit de l'APiA
- Amb el Consell Comarcal / Ajuntament de La Seu d'Urgell: Projecte Interreg RETINA
- Amb el Consell Comarcal Pallars Jussà i l'Ajuntament de Tremp: projecte 7 comarques (SOC)
- Consells Comarcals: Projecte Ateneus cooperatius (Pallars Jussà com a cap de files)
- Consell Comarcal de l'Alt Urgell: Projecte FEDER Camina Pirineus. Xarxa de senders a la carta, l'eina de posicionament ecoturístic de l'Alt Urgell
- Diputació de Lleida: Projecte PECT – Valorització dels camins dels Pirineus. Un projecte d'innovació en la gestió del territori i el turisme sostenible
- Agència Catalana de Turisme – Marca Pirineus
- Fundació Món Rural – Camins ramaders i transhumància / Bens Comuns
- Parcs Naturals
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
- Grup Leader del territori
- Arxius Històrics Comarcals
- Centres de Recursos Pedagògics
- Escoles de Capacitació Agrària
- IDECE – Trobades de cooperació
- Observatori del Paisatge de Catalunya
- Departament de Cultura/UdL: projecte Interreg PIRIGNEUS
- Universitat (UdL, UPC, UB)
- Servei 112
- Associacions empresarials, culturals i socials
- Comunitat de treball dels Pirineus
- Govern d'Andorra
- Associació Geoparc Conca de Tremp-Montsec: Projecte de presentació de la candidatura a la UNESCO

- Amb l'Associació CEP, cultura i Entorn del Pirineu, VII **Jornada PICURT**, Cercant una imatge de Pirineu: El canvi climàtic al Pirineu, un camí sense retorn?
- Amb l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, Jornada **Museus locals** i gestió del patrimoni en temps de crisis
- Amb l'Associació danses Pirineu, Trobada de **danses** tradicionals a Bellver
- Amb l'Associació Jornades per l'excel·lència, Jornada **Infraestructures i comunicacions**, la porta al futur
- Amb l'Ajuntament de La Seu d'Urgell, **Fira de productes ecològics** del Pirineu
- Amb l'Agència Catalana de Turisme Jornada **Gastropirineus** a la Seu d'Urgell
- Amb el CG Val d'Aran, Concurs nacional de **cavall pirinenc** català
- Amb el CR del Camí dels Bons Homes: **Camí de l'últim càtar**, amb CC Alt Urgell, Cerdanya i Pallars Sobirà
- Amb Euromontana - Grupo de trabajo del sudoeste europeo – **Territorio Circular: Gestión de las zonas de montaña**

Altres col·laboracions amb el Departament de Territori i Sostenibilitat:

- Amb la **Direcció General de Polítiques de Muntanya**
  - Revisió Llei 2/1983 d'Alta Muntanya
    - Aprovada la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de muntanya el 13 de desembre de 2016
  - Secretaria Tècnica de la Taula de Senderisme
Personal tècnic de la DG i d'IDAPA, i un col·laborador extern, conformen la Secretaria Tècnica de la Taula Planificació i execució Pla d'accions 2017
Butlletí mensual sobre la Xarxa de senders: SENDÈRIA
    - Indicadors socioeconòmics de l'Alt Pirineu i Aran
    - Seguiment de projectes i iniciatives del territori
- Amb la **Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme**
  - **Paisatge**
    - Catàleg de l'Alt Pirineu i Aran
    - Paisatge Transfronterer de la Cerdanya
  - **Urbanisme**
    - Comissió Territorial d'Urbanisme de l'Alt Pirineu
    - Modificació puntual del PDU de la Val d'Aran
    - PDU del domini esquiable de la Molina-Marsella
    - Establiment de Criteris urbanístics relatius als càmpings
- Amb la **Direcció General de Polítiques Ambientals:**
  - **Parcs naturals**
    - Cooperació amb els tres parcs de l'àmbit territorial
    - Implantació del mètode Sendif als Parcs Naturals de Catalunya
    - Formen part de la Taula de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran
    - Junta Rectora Parc Natural de l'Alt Pirineu
  - **Cooperació projectes**
    - PiroLife
    - ADN Pirineos

La memòria anual de l'IDAPA recull esquemàticament l'activitat i les accions en els diferents àmbits que actua en el territori.

□ Edició de la Memòria de l' IDAPA 2016

Com cada anualitat, es va publicar la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2016, amb la voluntat de difondre els estudis, projectes i activitats que genera o en què col·labora l'Institut.

La Memòria es pot descarregar, juntament amb les d'anys anteriors, a la pàgina web de l'Institut.

□ Web de l'Institut

Durant el 2017 s'ha seguit treballant per millorar el contingut del web de l'Institut www.idapa.cat. En concret, s'han reforçat diversos apartats d'actualitat i documentació, la qual cosa ha repercutit molt positivament en la visibilitat de la plana i el nombre de visites que ha rebut.

□ Col·laboració amb altres mitjans de comunicació

- S'ha donat continuïtat a l'acord establert el 2012 amb la cadena de televisió Pirineus TV per patrocinar l'agenda cultural de l'Alt Pirineu i Aran que s'emet tots els dies de la setmana en la franja horària posterior al telenotícies vespre, de màxima audiència.
- Es va renovar l'acord amb la revista Cadi Pedraforca, d'àmbit cultural, per tal de publicar un article d'interès en cadascuna de les publicacions semestrals

2.6

Assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació

L'assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació, en el sentit més ampli del terme, i el coneixement actualitzat de les actuacions en el camp del planejament territorial i del desenvolupament local, de la gestió pública i l'emprenedoria són claus per millorar les capacitats professionals de les persones que integren l'Institut. Tot seguit es fa una relació de les més importants.

- 31/01 Suport a la candidatura al Premi Fundació Privada Girbau – Natura i Societat
- 02/02 Alt Urgell - Participació tallers Pirinencs d'escriptura creativa
- 25 i 26/03 Lleida - Participació en el Saló d'esport i turisme de muntanya
- 06/04 Sort, 07/04 Puigcerdà i 21/04 Pont de Suert - Presentació de les X Jornades INVESJOVE. Investigació i Recerca a l'Educació Secundària Alt Pirineu i Aran
- 19/04 Sort - Guies dels PIRINEUS, junts per posar en valor la descoberta del territori
- 2ª edició Festivals de Senderisme dels Pirineus (maig, juny i juliol)
- 02/06 Sort – Seminari tècnic. Les ordenances municipals de camins: una eina per regular el viari municipal
- 15/06 Sort - Jornada "El turisme cultural a l'Alt Pirineu i Aran. Turisme, Cultura i Natura. Noves oportunitats per al Territori?"
- 16-18/06 La Seu d'Urgell i Andorra - 3r Congrés Internacional d'història dels Pirineus
- 20-24/06 La Seu d'Urgell, Artedó i Andorra - PICURT. 11a mostra de cinema de muntanya dels Pirineus
- 17/07 Santa Margarida i els Monjos - Adhesió al programa de desenvolupament local anomenat del Camí ramader de Marina. De la Cerdanya al Penedès. (Ajuntament)
- 31/07 Instal·lació de senyals a la ruta senderística del Cinquè Llac per millorar la convivència amb els ramats
- Presentació llibre Conca de Tremp, Cellar del Pirineu (agost)
- 29-30/09 i 01/10 Queralbs - X col·loqui Internacional d'estudis TRANSPIRINENCs – L'aprofitament dels recursos naturals al Pirineu
- 02-30/10 La Seu d'Urgell - Exposició Dinosaurès a Catalunya, un segle de descobertes

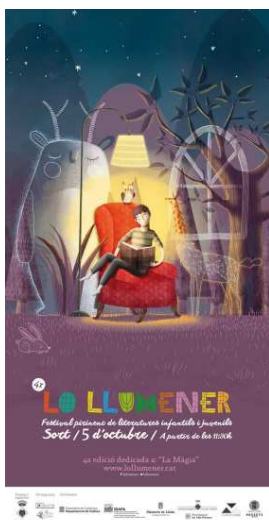

L'assistència a jornades i sessions de treball és clau per a conèixer la dinàmica econòmica i trobar, entre tots, altres complicitats institucionals.

- 28/10 Santa Llocaia - 14s trobada cultural pirinenques – l'economia muntanyenca al Pirineu
- 10/10 Col-laboració edició llibre del concurs literari Guillem de Belibasta
- 10/10 Projecte "Un camí una història"
- 10/10 Trobada IDAPA-IDECE
- 07/10 Sort - Lo Llumener-Festival Pirinenc de literatura infantil i juvenil
- Col-laboració MeteoPirineus: tercer trimestre (juliol-setembre) i quart trimestre (octubre-desembre)
- 1-30/11 Exposició DINOSFERA
- 15/11 Ecomuseu – Fons Josep Forn
- 15/11 Ecomuseu – Vigo
- 30/11 Geoparc, maleta educativa
- 30/11 Suport projecte xarxa Ateneus

Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

L'IDAPA és membre de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu i del Consell de Centre de l'Escola de Capacitació Agrària de Bellestar (Alt Urgell), i com a tal assisteix a les diferents sessions de treball.

D'altra banda, l'Institut participa regularment en les sessions del Consell de Direcció de l'Administració Territorial de la Generalitat de Catalunya a l'Alt Pirineu i Aran que, sota la presidència de la Delegació del Govern, reuneix periòdicament els directors territorials dels departaments de la Generalitat i els responsables dels organismes autònoms amb presència al Pirineu, i també forma part de la Comissió Territorial d'Urbanisme de l'Alt Pirineu.

Altres participacions en grups de treball que depenen d'altres organismes:

- Socis Marca Pirineus, grup de treball de seguiment i execució del conveni de promoció del Pirineu català, amb Conselh Generau d'Aran, Diputació de Barcelona, Patronat de Turisme Costa Brava-Girona, Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, Turisme de Barcelona i l'Agència Catalana de Turisme
- Institut Cartogràfic de Catalunya, Grup de treball per a l'elaboració de les especificacions tècniques de la Xarxa de Camins de Catalunya.
- Associació de Museus i Equipaments Patrimoniais de l'Alt Pirineu i Aran.
- Consell Regulador del Camí dels Bons Homes.
- Junta rectora del Festival de Música Antiga dels Pirineus, FEMAP.
- Consell Comarcal del Pallars Jussà i Ajuntament de Tremp, comissió de seguiment del programa de desenvolupament econòmic «Treball a les 7 comarques».
- Participació projectes de desenvolupament, com ara Al teu gust (Pallars Jussà)
- Consell Territorial de la candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern Barcelona - Pirineu 2022 que promou l'Ajuntament de Barcelona, i ha participat a les diferents sessions de treball celebrades durant l'any.

La participació en diferents ens del territori, consolida la relació institucional i permet cooperar en els projectes que cadascú desenvolupa.

La concurrència competitiva en la resolució d'ajuts, permet establir criteris objectius de participació i selecció d'iniciatives socioeconòmiques locals.

Normativa, convenis i adhesions

□ Ordre d'ajuts «Foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran»

L'IDAPA ha continuat executant l'ordre d'ajuts que amb caràcter recurrent i en règim de concurrència competitiva articula cada any amb l'objectiu de dinamitzar les iniciatives socioeconòmiques locals que impulsen els ens locals, les associacions sense ànim de lucre, les fundacions i els consorcis de les comarques pirinenques. L'objecte és el foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran

□ Convenis

- Són vigents els convenis de col·laboració amb el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida, per definir un model de gestió sostenible dels boscos de titularitat municipal del territori de l'Alt Pirineu i Aran i donar suport a les iniciatives d'aprofitament de la biomassa com a font d'energia en edificis i instal·lacions públiques, i el Conveni de col·laboració amb els consells comarcals de la Cerdanya, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà, el Conselh Generau d'Aran i el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, per a la gestió del projecte: «Natura i producte local: un desenvolupament en xarxa a l'Alt Pirineu i Aran», tots dos signats l'any 2013.
- Conveni de col·laboració amb l'Agència Catalana de Turisme per a la promoció del Pirineu Català, Marca Pirineus

□ Adhesions

- Grup d'Acció Local Leader Ripollès Ges Bisaura per al projecte de millora de l'eficiència energètica TouBee.
- Centre d'Estudis Avançats de Blanes, per al projecte LIFE «Recuperación de hábitats leníticos y especies acuáticas de interés comunitario de alta montaña de los Pirineos».
- UAB, pel projecte «Muntanyes rurals, muntanyes protegides - Quines són les relacions entre les activitats agrícoles i la conservació al Pirineu central i oriental?», amb el CEDRICAT i el Centre de la Neu i la Muntanya d'Andorra i la coordinació de l'UMR Dynamiques de la Université de Toulouse-Le Mirail.
- Consell Comarcal del Pallars Jussà i Ajuntament de Tremp, Pla d'execució anual del projecte del Servei d'Ocupació de Catalunya «Treball a les 7 comarques. Pallars Jussà»
- Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell sobre el camí Cardoner, una antiga via comercial que portava la sal de Cardona cap a la Cerdanya i el Conflent, travessant, entre d'altres territoris, la serra del Cadí
- Fundació Artur Blasco, sobre el Gall Negre, cançó popular de la música tradicional del Pirineu
- Escola de Pastors, projecte Aplicación de los Espacios Test Agrícolas
- Universitat de Girona, suport al projecte d'anàlisi dels interregres fronterers

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entant Desvolopament
e ara Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*